

Begroting 2021

11 november 2020

Christen
Unie
Het Hogeland

Geachte voorzitter,

Heerlijk Helder Hogelands.

Ik verbaster een slogan van een grote Nederlandse Bierbrouwer, maar volgens mij met een goede reden. Groningers, en Hogelandsters in het bijzonder, zijn in basis open, duidelijk en recht voor zijn raap. Dat ga ik hierna ook proberen te zijn.

Het lijkt mij goed om te beginnen met het grootste onderdeel van onze gemeentelijke begroting, en dat is het programma Sociaal domein en Volksgezondheid. Het afgelopen jaar hebben wij meer dan ooit tevoren gezien hoe belangrijk volksgezondheid is. Maar dit onderdeel maakt voor het komende jaar voor het eerst meer dan de helft van de totale gemeentelijke begroting. En tot op heden moeten we helaas constateren dat er binnen dit domein verschillende zaken zijn waar wij moeilijk tot geen grip op krijgen. In dit kader benoem ik de jeugdzorg waarvan we jaar op jaar forse uitzetting zien. En u heeft, en daar staan wij achter, taakstellingen (ofwel bezuinigingen) opgenomen voor de komende jaren oplopend tot meer dan 4! Miljoen op jaarbasis. Van het college zouden wij graag vernemen hoe realistisch deze doelen zijn?

Maar om inhoudelijk op dit thema in te gaan het volgende. Wat mooi dat wij als gemeente kunnen zorgen voor goede ondersteuning en zorg. Laten wij als gemeente de steun zijn voor de mensen die ze zo hard nodig hebben. Tijdige schuldhulp bij een inwoner waar het dreigt financieel in de soep dreigt te lopen. De jongere die het helaas thuis niet red en specialistische hulp en begeleiding nodig heeft. De senior die aanpassingen nodig heeft om thuis te kunnen blijven wonen. De gemeente die dit goed regelt, dat is de gemeente waar wij als ChristenUnie voor willen staan.

Als tweede onderwerp sta ik stil bij het programma Ruimtelijke Ordening, Wonen en Duurzaamheid. Nu zou ik de halve avond hierover door kunnen gaan, maar dat mag niet want ik heb maar 8 minuten. Wel zouden wij graag meer snelheid zien in de ontwikkeling van nieuwe woonlocaties en meer ruimte voor initiatieven. Het gezegde 'het ijzer smeden als het heet is' gaat in deze tijd zeker op voor het bouwen van woningen en het transformeren van in onbruik geraakte gebouwen. Bijvoorbeeld door de mogelijkheid te bieden om meerdere woningen in een grote leegstaande boerderij te realiseren. De grote vraag naar woningen in de huur en koopsector geeft Het Hogeland kansen. We mogen best wat meer van de daken schreeuwen dat het hier goed leven en wonen is. Wij hebben dan ook een suggestie om elk jaar de prestatieafspraken te evalueren als gemeenteraad met de hoofdrolspelers, zoals onder andere de woningcorporaties. Wat is er gerealiseerd en wat niet. Deze publieke verantwoording als jaarlijks terugkerend fenomeen lijkt ons wenselijk. Van de andere partijen verneem ik graag in 2^e termijn of zij dit kunnen steunen.

Inzake het programma Burger en Bestuur zouden wij graag onze dienstverlening richting onze inwoners en ondernemers willen uitlichten. Los van de bijzondere tijd waarin we nu leven kijken wij nu vooruit hoe wij onze reguliere dienstverlening in de toekomst gaan vormgeven. Ik zal met ons pijnpunt beginnen. Waar is de visie achter het feit dat u het loket burgerzaken in Bedum wil sluiten? De grootste kern van onze gemeente, meer dan 8500 inwoners, heeft als het aan u ligt geen loket burgerzaken meer. Maar hoe u deze dienstverlening wel vormgeeft aan minder mobiele en niet digitaal vaardige burgers kunnen wij helaas niet vernemen. Kunt u ons laten weten hoe deze inwoners goed door u geholpen gaan worden als deze plannen doorgaan? Heeft u op dit moment ook zicht hoe inwoners de gemeentelijke dienstverlening ervaren?

Van dienstverlening naar bedrijfsvoering is maar een kleine stap. En op het punt van bedrijfsvoering worstelen wij met enerzijds de taakstellingen die u opneemt en anderzijds de formatieve uitzetting zoals wij die zien bij afvalcoaches, cultuurcoaches en bijv voor 2 ton aan personeel die eerder onder

de afvalstoffenheffing werd geschaard. Kunt u aangeven hoe deze zaken zich tot elkaar verhouden? Zijn deze taken in deze financieel lastige tijden niet op te vangen binnen de huidige formatie?

Inzake de fysieke leefomgeving in combinatie met dienstverlening zouden wij hier graag een compliment willen uitdelen. Van diverse zijden ontvangen wij de laatste tijd signalen dat de buitendienst van de gemeente adequaat reageert op meldingen. Een verzakte stoeptegels, takken die in de weg hangen, na een melding wordt het én snel opgelost en komt er een terugkoppeling. Als kritische volger delen wij dan ook graag dit soort positieve zaken. Of in het Heerlijk Helder Hogelands, dit hest goud doen!

Voorzitter, voordat ik ga afronden willen ik de overall financiën benoemen. Nog geen 2 maanden geleden hebben wij met elkaar de bouwstenennotitie besproken. Hier kwam uit naar voren dat het lastig was om een sluitende begroting op te maken. Maar door een combinatie van bezuinigingen en een extra OZB verhoging van 7,5% was de begroting weer sluitend te maken. Een lastige beslissing maar noodzakelijk voor gezonde gemeentelijke financiën op lange termijn. Zoals gebruikelijk zijn er weer diverse mee- en tegenvallers gepresenteerd. Vooral de landelijke uitkeringen en circulaire maken het beeld grillig, al is en blijft het beeld dat er te weinig rijksmiddelen beschikbaar worden gesteld voor de door ons uit te voeren verplichte taken. Het meerjarig perspectief zoals door u gepresenteerd is positief. En niet zomaar positief, 4 jaar een positief financieel saldo oplopend tot een overschot van 2,5 miljoen in 2024! Blijdschap alom en was ik toen maar gestopt met lezen. Want in de paragraaf lokale heffingen moeten wij erachter komen dat er andere getallen zijn gebruikt dan waar over gesproken is in september. Hier blijkt dat u bv het OZB tarief voor woningen met 12% laat stijgen. Exclusief de waardevermindering van de woning. EXCLUSIEF de waardevermindering, ofwel een woningeigenaar gaat ongeveer 19%! meer OZB betalen dan het voorgaande jaar. Iets meer dan het dubbele van wat wij besproken hebben. Vraag die wij hierover hebben is wat dan de waarde is van de bespreking in de raad van de bouwstenennotitie?!

Deze forse stijging van de belasting geeft toch een ander beeld bij financiële meerjarenperspectief. Vraag die bij ons heel sterk leeft is waarom er niet gekozen is om het tarief minder te laten stijgen en zo minder overschot begroot te hebben de komende jaren. Wij overwegen dan ook een amendement in te dienen om de 1% stijging van de belasting voor dekking uren afvalstoffenheffing weg te laten uit de begroting en zo het belastingtarief minder te laten stijgen voor onze inwoners en bedrijven. We zien de risico's die u omschrijft ook, maar als we kijken naar het structurele saldo van de komende jaren dan is het mogelijk om deze circa €200.000 binnen de begroting op te vangen zonder hiervoor de lasten verder te laten stijgen. Graag vernemen wij van het college en de overige raadsfracties hun reactie op dit idee. Mogelijk komen wij dan in de 2^e termijn met een amendement op dit onderdeel.

Voorzitter ik ga afronden en daarvoor roep ik het college op om in helder Hogelands te reageren; kort, bondig en duidelijk.

In deze onzekere tijden mogen wij vertrouwen hebben dat God ons helpt. Een vrije interpretatie van psalm 121 voor Het Hogeland zou kunnen zijn: ik kijk naar de uitgestrekte horizon, waar komt mijn hulp vandaan. Onze hulp komt van de Heer die hemel en aarde gemaakt heeft.

In dit vertrouwen mogen wij leven. In deze onzekere tijden wensen wij dit u en alle inwoners van Het Hogeland dit toe.

Voor zover in eerste termijn.